

## Digitala presentationsformat

*Vi sänder regelbundet ritningar med e-mail till våra kunder, tyvärr har inte alla AutoCAD. Det vore bra om de kunde skriva ut ritningarna med lika bra kvalitet som om vi själva skrev ut ritningen. Känner du igen dig?*

Som en liten översikt så ska jag börja med att nämna ett antal av de filformat som kan användas vid utväxling av ritningar.

- AutoCAD's filformat DWG eller DXF. Det alternativet är inte så bra om det du är intresserad av att förmedla ett statiskt utskriftsvänligt format. Givetvis är det bästa formatet om du vill utväxla ritningar eller modeller där innehållet är det viktigaste. Principen gäller dokument från alla program även icke-CAD-program som Word och Excel. Du vet inte alltid att mottagaren ser vad du vill att han ska se på det sätt du vill att han ska se det.
- PDF (Portable Document Format) – Adobe's filformat PDF är ett mycket populärt format som har en hel del fördelar som jag kommer att gå närmare in på.
- CALS – Det här är ett format som kan vara lämpligt vid arkivering. Tyvärr kan de flesta standardprogram inte läsa dessa filer.
- TIFF, JPG, PNG, BMP – Dessa rasterformat är mest lämpliga då man ska klistra en ritning i t.ex. ett Word-dokument.
- DWF – Autodesk's eget format för att hantera utskriftsfiler. Det fungerar riktigt bra men kräver speciell programvara för att kunna tittas på. Gratisversionen Volo View Express kan användas då du bara är intresserad av att titta på ritningen medan Volo View behövs för att kunna skriva ut i skala, mäta och göra mer avancerad kommentering på ritningen. Om du inte vet vad mottagaren har för möjligheter att se på filen så är det nog bättre att använda ett mer vanligt format som PDF.
- PLT, EPS och liknande plottformat går att skicka direkt till skrivaren men förutsätter att det är kompatibelt med skrivarens drivrutiner. EPS som är ett PostScript-format kan faktisk konverteras till PDF med hjälp av t.ex. Adobe Distiller.

Hos oss på Pharmadule Emtunga AB så använder vi PDF som våra digitala originalritningar, för att arkivera och distribuera och godkänna ritningar och övriga dokument. Dessutom så kan vi kommentera PDF-dokument digitalt med text och ritverktyg. A1-ritningar sparas skalade i 1:2 så att de är lämpliga för att enkelt skriva ut i A3-storlek.

Ett onekligen starkt skäl att använda PDF är att mottagaren med all sannolikhet har åtminstone Acrobat Reader installerad redan. Med tanke på att mer än 300 miljoner kopior hittills har distribuerats. Men skulle det vara så att mottagaren inte har det så laddas den lätt ned från nätet. Givetvis utan kostnad. Ska vi också göra Mac-användarna glada så skapar vi PDF-filer, något som de hanterar mycket bra.

En anledning att inte skicka en DWG-fil kan vara att du inte vill eller ens får dela med dig av dokument som andra kan kopiera från och ändra i hur som helst. Med Acrobat så går det numera att redigera dokument eller spara till Rich Text Format. Vill man undvika det så går det att begränsa när man sparar dokumentet i Acrobat.

Att kunna slå ihop flera typer av dokument till en enda fil kan ibland vara behändigt och går utmärkt att göra med Acrobat. Det kan vara att försättsidan är gjort i Word, en sida är

scannad, en ritning från AutoCAD och resten är i Excel. Slå ihop dem och strukturera dem i ett index och skapa miniatyrer för förhandsgranskning.

Om flera ska kommentera och granska ett dokument är det smidigt att lägga in kommentarrutor, markera text, ringa in ett område eller så. Om filen ligger på nätverket kan flera kommentera den simultant om man så vill.

Vill du göra formulär som ska fyllas i av olika personer så är Adobe ett ypperligt verktyg. Den som ska fylla i formuläret behöver bara ha Acrobat Reader installerad för att kunna fylla i, spara och skriva ut formuläret.

PDF-filer klara hantera både rastergrafik, vektorgrafik, alla fonter, formatering och färger oavsett vilken applikation som ligger bakom. PDF-filerna är mycket kompakta och behöver inte zippas om de är skapade med rätt inställningar.

När man har en programvara för att skapa PDF-filer installerad så fungerar den oftast som en skrivardrivrutin och dyker upp som ett par skrivare med namnen "Acrobat PDFWriter" och "Acrobat Distiller". Distiller ger oftast ett bättre resultat och har många fler inställningsmöjligheter. Det du kan skriva ut på en skrivare eller plotta det kan du om du skriva till en PDF-fil.

Många nyare hårdvaror har mjukvara som stödjer PDF-formatet. T.ex. så har vi en kombinerad skrivare, kopianator, scanner som Cannon har och som scannar till PDF och skickar PDF-filen via mailen. Océ's senaste storformatskrivare hanterar att plotta direkt från PDF samt att scanna till PDF.

För att skapa PDF-filer så behöver du lämpligen Adobe Acrobat om du inte råkar ha t.ex. Adobe PhotoShop eller något annat program där en PDF-skrivare ingår. Vissa program har dessutom en integrerad funktion att kunna skapa PDF-dokument. Sitter många i ett nätverk kan Acrobat Distiller Server vara en lämplig lösning som ger alla på företaget tillgång till att skapa PDF-filer. Det lönar sig om det är många användare som ska kunna skapa PDF-filer via ett nätverk. De som har en bärbar och vill arbeta off-line behöver förstås en egen licens.

Alternativ till Adobe's program är AFPL Ghostscript från [www.ghostscript.com](http://www.ghostscript.com). Det är en gratis programvara som kan skapa PDF-filer. Är du bara ute efter möjligheten att skapa PDF-filer så räcker den här i många fall. Prova och se ifall den är tillräcklig för dig innan du går och köper Adobe Acrobat.

OttoPDF från <http://www.myndkryme.com/products/ottopdf.html> är ett annat alternativ. Den kan skapa PDF-filer direkt från AutoCAD's DWG-filer. Den stödjer linjetjocklekar och färgutskriften, men den klarar inte av TrueType-fonter.

5D-PDF Creator från <http://www.hardsoft.com.au/demo/5dpdf.html> kostar från \$120 och är därmed billigare än Adobe Acrobat. Kan vara värt att jämföra vid en utvärdering. Många som provat den har tyckt att den varit ett bra val.

PDF är idealiskt för placering på intranet, dokumenthantering, digitala signaturer, publicering på webben. På webben så fungerar det så att en sida i taget laddas ner vilket gör att det snabbt går att börja läsa dokumentet trots att det består av 300 sidor.

Som ni kanske förstår har jag satt PDF som det primära valet som digitalt presentationsformat.

Av Jimmy Bergmark, <http://jtbworld.vze.com>